Εκπαιδευτικό Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες

Ενότητα 1: Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος JOBS4ALL

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project N°: 2021-2-EL02-KA220-YOU-000049207

Funded by the European Union

Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και των βασικών δεξιοτήτων των νέων με αναπηρίες μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού και του εκσυγχρονισμού της εργασίας για τη νεολαία

Η Κοινοπραξία JOBS4ALL

- Η κοινοπραξία αποτελείται από 7 οργανισμούς από 5 ευρωπαϊκές χώρες, ο καθένας με τη δική του εμπειρία και το δικό του πεδίο εξειδίκευσης.
- Στόχος τους είναι να παρακινήσουν τους ανθρώπους να γίνουν ενεργοί πολίτες των κοινοτήτων τους και να επεκταθούν στο ευρύ κοινό.

DEMOKRITOS NATIONAL CENTRE FOR SCIENTIFIC RESEARCH — Ελλάδα

Emphasys CENTRE — Κύπρος

MetropolisNet European network of local development partnerships in metropolitan areas — Γερμανία

APPDA Coimbra — Πορτογαλία

Zespół Szkół Specjalnych im. Janiny Porazińskiej w Ignacowie — Πολωνία

2ο ΕΠΑΛ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ — Ελλάδα

LC YOUTH — Κύπρος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

01

Εισαγωγή

02

Το πρόγραμμα JOBS4ALL

03

Εκπαιδευτικό Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες

04

Κατανόηση των Αναπηριών

Funded by the European Union

Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος JOBS4ALL

01 Εισαγωγή

Funded by the European Union

01 Εισαγωγή

Αυτή είναι η πρώτη ενότητα του εκπαιδευτικού πακέτου που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τις εταιρείες να λειτουργούν **συμπεριληπτικά**.

Σε αυτή την ενότητα μπορείτε να βρείτε μια εισαγωγή:

- Αυτού του εκπαιδευτικού πακέτου για εργοδότες ως μέρος του **προγράμματος JOBS4ALL**
- Πώς αυτό το Πακέτο Δεξιοτήτων, που είναι ειδικά προσαρμοσμένο για τους Εργοδότες, θα βοηθήσει τους οργανισμούς τους **να προσλάβουν, να εκπαιδεύσουν και να υποστηρίξουν** Νέους με Αναπηρίες (ΝμΑ), μέσω της:
    - ✓ Γνώσης των υφιστάμενων κινήτρων για την απασχόληση των ΝμΑ Δημιουργίας μιας συμπεριληπτικής εσωτερικής πολιτικής και κουλτούρας
    - ✓ του καθορισμού του προφίλ των ΝμΑ
    - ✓ Κατανόησης των αναπηριών

Funded by the European Union

01 Εισαγωγή

- Το πρόγραμμα JOBS4ALL
- Εκπαιδευτικό Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες
- Κατανόηση των Αναπηριών

Funded by the European Union

Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος JOBS4ALL

02 Το Πρόγραμμα JOBS4ALL

Funded by the European Union

02 Το Πρόγραμμα JOBS4ALL

- Στόχοι του έργου
- Ομάδες-στόχοι
- Αποτελέσματα

Funded by the European Union

02 Οι Στόχοι του JOBS4ALL

- Εξασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, πρόσβασης και συμμετοχής στην αγορά εργασίας για τα **νέα άτομα με αναπηρία** και αναβάθμιση της **εργασίας για τη νεολαία** αντιμετωπίζοντας την ανάγκη για ψηφιακό μετασχηματισμό.
- Βελτίωση των δεξιοτήτων απασχολησιμότητας των **ΝμΑ** και αναβάθμιση της **εργασίας για νέους** μέσω της αύξησης της ποιότητας και της καινοτομίας.
- Βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των **Εργαζομένων στον Τομέα της Νεολαίας**/Εκπαιδευτών κ.λπ. που εργάζονται με **ΝμΑ** για την προώθηση μεθοδολογιών κατάρτισης σε σχέση με προγράμματα κατάρτισης.
- Δημιουργία μιας **ευρύτερης κοινότητας** που θα ενθαρρύνει με ευκαιρίες την αγορά εργασίας για ενίσχυση της ίσης πρόσβασης και συμμετοχής, η οποία θα αντανακλά την αύξηση της εμπιστοσύνης για την προσωπική ανάπτυξη.

Funded by the European Union

02 Οι Ομάδες Στόχοι του JOBS4ALL

- Νέοι με Αναπηρία (ΝμΑ) ηλικίας 15+
- Εργαζόμενοι στον Τομέα της Νεολαίας, Δάσκαλοι, Εκπαιδευτικοί, Ειδικοί στην Ειδική Εκπαίδευση και Στήριξη, Γονείς, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι
- Εργοδότες, Επιχειρήσεις, Κέντρα Κατάρτισης, ΜΚΟ, Κολλέγια, Κέντρα Ειδικής Εκπαίδευσης και Στήριξης, Υπουργοί Παιδείας κ.λπ.

Funded by the European Union

02 Οι Στόχοι του JOBS4ALL για τις 3 Ομάδες-Στόχους

Νεοι με Αναπηρίες (ΝμΑ)	Εργαζόμενοι/Εκπαιδευτικοί στον Τομέα της Νεολαίας	Οργανισμοί/Εργοδότες
- Να ενισχύσουν την πρόσβαση και την συμμετοχή τους στην εργασία μέσω της βελτίωσης των δεξιοτήτων απασχολησιμότητας - Να ενισχύσουν τις πρακτικές τους γνώσεις και τεχνογνωσία σε περιβάλλοντα εργασίας - Να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση στην εργασία - Να βελτιώσουν τις προοπτικές σταδιοδρομίας τους και να έχουν κίνητρα στην εργασία - Να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες	- Να βελτιώσουν τα επαγγελματικά τους προφίλ - Να εμπλουτίσουν τις πρακτικές τους και να εισαχθούν σε νέα εργαλεία όπως η Εικονική Πραγματικότητα (VR) - Να βελτιώσουν τα μαθήματα που προσφέρονται για τον πληθυσμό με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες - Να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και ικανότητες π.χ. απασχολησιμότητα, επιχειρηματικότητα, ψηφιακές δεξιότητες - Να δημιουργήσουν δεσμούς με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και να επεκτείνουν τα δίκτυά τους	- Να αυξηθούν τα προσφερόμενα προγράμματα - Να εξαλειφθούν οι ανισότητες όσον αφορά στην συμμετοχή στην εργασία ατόμων με αναπηρίες - Να δημιουργηθούν δίκτυα για την ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας για νέους με αναπηρίες και να αυξηθούν οι προσφερόμενες ευκαιρίες

Funded by the European Union

02 Πώς Προτείνει το JOBS4ALL την Επίτευξη Αυτών των Στόχων;

- Με την εισαγωγή των προσομοιώσεων **Εικονικής Πραγματικότητας (VR)** στην εργασία στον τομέα της νεολαίας, για την βελτίωση των δεξιοτήτων απασχολησιμότητας των ΝμΑ, με βάση τα εργαλεία παιχνιδοποίησης (Gamification).
- Με την ανάπτυξη ενός Προγράμματος Ανάπτυξης Δεξιότητων, πάνω στην απόκτηση δεξιοτήτων απασχολησιμότητας, για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και εργοδότες.
- Με τη σχεδίαση ενός Πακέτου Υποστήριξης Πολιτικής για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας.
- Με τη δημιουργία των JOBS4ALL Κοινοτικών Κέντρων Hubs (Community Hubs).

Funded by the European Union

02 Τα Αποτελέσματα του JOBS4ALL

- ✓ Ένα Εργαλείο Χαρτογράφησης της Απασχολησιμότητας, με 100 καλές πρακτικές
- ✓ Δημιουργία Συνεργειών με Εργαζόμενους στον Τομέα της Νεολαίας και Παράγοντες της Αγοράς Εργασίας
- ✓ Γραφήματα παρουσίασης των εθνικών σκηνών απασχολησιμότητας για ΝμΑ
- ✓ Συγκριτικά Αποτελέσματα
- ✓ Κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για τη δημιουργία των κόμβων απασχόλησης

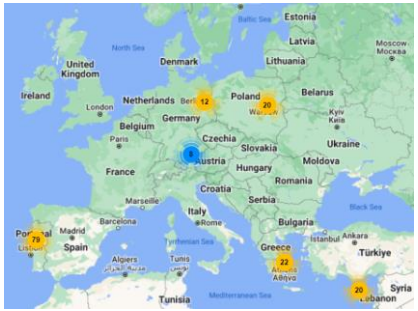

Αυτά τα αποτελέσματα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
https://jobs4all-project.eu/pr1/

Funded by the European Union

02 Τα Αποτελέσματα του JOBS4ALL

- ✓ Πλαίσιο Ικανοτήτων - Πρόγραμμα Σπουδών με 3 Ενότητες και 3 επίπεδα το καθένα
- ✓ Πακέτο εκπαίδευσης για συγκεκριμένες θέσεις εργασίας σε 3 διαφορετικούς τομείς (Βοηθός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών, Βοηθός Εστίασης και Βοηθός Αποθήκης)
- ✓ Open Badges για την επικύρωση των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν για κάθε εργασία
- ✓ Πακέτα εκπαίδευσης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και εργοδότες

Αυτά τα αποτελέσματα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
https://jobs4all-project.eu/pr2/

Funded by the European Union

02 Τα Αποτελέσματα του JOBS4ALL

- ✓ Παιχνίδι προσομοίωσης εικονικής πραγματικότητας (VR) βασισμένο στα 3 προφίλ εργασίας
- ✓ Διαδραστική πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης και αξιολόγησης: https://jobs4all.iit.demokritos.gr/
- ✓ Κόμβοι Απασχόλησης και Υποστήριξη για την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία - Πακέτο Υποστήριξης Πολιτικής για να ενεργοποιηθεί ο δομημένος διάλογος στην αγορά εργασίας

Αυτά τα αποτελέσματα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://jobs4all-project.eu/pr3/

Funded by the European Union

Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος JOBS4ALL

03 Εκπαιδευτικό Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες

Funded by the European Union

03 Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες

Το πακέτο δεξιοτήτων για εργοδότες αποτελεί μέρος του **ΔΙΠΛΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΑΚΕΤΟΥ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ**

Αυτό το υλικό εστιάζει στην ανάπτυξη μιας διπλής κατάρτισης που θα παρέχεται σε Εργαζόμενους στον Τομέα της Νεολαίας που εργάζονται με ΝμΑ και σε εκπροσώπους της αγοράς εργασίας.

Funded by the European Union

03 Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες

Γιατί;

- Για να οικοδομηθεί μια συμπεριληπτική αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς που θα είναι πιο προσαρμοστική.
- Για οργανισμούς που στοχεύουν να αξιοποιήσουν το πλήρες φάσμα των διαθέσιμων ταλέντων και δεσμεύονται για ίσες ευκαιρίες για όλους.
- Εστίαση στην επαγγελματική ανάπτυξη και **εργοδότηση νέων ατόμων με αναπηρία.**

Πώς;

- Με την αξιολόγηση των μοναδικών αναγκών και δεξιοτήτων των ΝμΑ και την ευθυγράμμισή τους με τις κατάλληλες ευκαιρίες εργασίας.

Funded by the European Union

03 Πακέτο Δεξιοτήτων για Εργοδότες

5 Ενότητες

- **Ενότητα 1:** Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος Jobs4all
- **Ενότητα 2:** Επιχειρηματικά Κίνητρα για την Απασχόληση (Νέων) Ατόμων με Αναπηρία
- **Ενότητα 3:** Πώς να Κάνετε την Εσωτερική σας Πολιτική Συμπεριληπτική
- **Ενότητα 4:** Πώς να Δημιουργήσετε μια Συμπεριληπτική Κουλτούρα στους Εργαζόμενους
- **Ενότητα 5:** Εργαλείο Προφίλ Jobs4all

Μεικτή εκπαίδευση 9 ωρών.

Όλες οι Ενότητες βρίσκονται στη διεύθυνση: https://jobs4all.iit.demokritos.gr/

Funded by the European Union

03 Πώς Μπορεί ο Οργανισμός μου να είναι Συμπεριληπτικός

Επιχειρηματικά Κίνητρα για Απασχόληση (Νέων) Ατόμων με Αναπηρία

- Νομικά
- Χρηματοοικονομικά
- Κοινωνικά
- Περαιτέρω Μορφές Υποστήριξης

Funded by the European Union

03 Πώς Μπορεί ο Οργανισμός μου να είναι Συμπεριληπτικός

- Με τον σεβασμό στην διαφορετικότητα και την πολυμορφία και με συμπεριληπτικές πολιτικές ένταξης
- Πληρώντας τα κριτήρια για συμπεριληπτικές εσωτερικές πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς - Καλές πρακτικές
- Ακολουθώντας βήματα για την ανάπτυξη σχεδίων δράσης για μια συμπεριληπτική εσωτερική πολιτική χωρίς αποκλεισμούς

Funded by the European Union

Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος JOBS4ALL

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

- Ορισμός
- Είδη Αναπηριών
- Κύρια Χαρακτηριστικά
- Γνωστικές Αναπηρίες
- Συστάσεις

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Ορισμός:

Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία ορίζει τα άτομα με αναπηρία ως
«όσοι έχουν μακροχρόνιες σωματικές, διανοητικές, ή αισθητηριακές αναπηρίες που σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια μπορεί να εμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους».

(European Commission, 2024)

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Τύποι Αναπηριών:

- Σωματική
- Αισθητηριακή
- Διανοητική ή Αναπτυξιακή
- Ψυχοκοινωνική ή Ψυχικής Υγείας
- Νευρολογική
- Γνωστική
- Χρόνια ή Υγείας
- Πολλαπλή ή Σύνθετη

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Η Διεθνής Ταξινόμηση της Λειτουργίας, της Αναπηρίας και της Υγείας (ICF) – κατανοεί τη λειτουργικότητα και την αναπηρία ως μια **δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ των συνθηκών υγείας και των συμφραζόμενων παραγόντων**, τόσο προσωπικών όσο και περιβαλλοντικών.

Πρόοδος στη βελτίωση της κοινωνικής συμμετοχής μπορεί να **σημειωθεί με την αντιμετώπιση των φραγμών που εμποδίζουν τα άτομα με αναπηρία** στην καθημερινή τους ζωή.

World Report on Disability, 2011
(World Health Organization)

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Η αναπηρία είναι ο **γενικός όρος** για τις *μειονεξίες*, τους *περιορισμούς δραστηριότητας και τους περιορισμούς συμμετοχής,* που αναφέρεται στις αρνητικές πτυχές της αλληλεπίδρασης μεταξύ ενός ατόμου (με πάθηση υγείας) και των συμφραζόμενων παραγόντων αυτού του ατόμου (περιβαλλοντικοί και προσωπικοί παράγοντες).

Standard rules on the equalization of opportunities of persons with disabilities, 2003 (United Nations)

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

- ✓ Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι **κάθε άτομο είναι μοναδικό** και ότι η εμπειρία της ζωής με αναπηρία μπορεί να ποικίλλει σημαντικά από άτομο σε άτομο.

- ✓ Οι αναπηρίες μπορεί να είναι ορατές ή αόρατες και πολλά άτομα με αναπηρίες ζουν ικανοποιητικές ζωές και συνεισφέρουν σημαντικά στις κοινότητές τους.

- ✓ **Ο σεβασμός της διαφορετικότητας και η προώθηση της ένταξης** είναι βασικές πτυχές της οικοδόμησης μιας δίκαιης κοινωνίας.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Οι αντιδράσεις σε σχέση με την αναπηρία έχουν αλλάξει από τη δεκαετία του 1970, που προκλήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την αυτοοργάνωση των ατόμων με αναπηρία και από την αυξανόμενη τάση να αντιμετωπίζεται η αναπηρία ως ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ιστορικά, τα άτομα με αναπηρία έχουν κυρίως υποστηριχθεί μέσω λύσεων που τα διαχωρίζουν, όπως είναι τα ειδικά σχολεία και σχετικά ιδρύματα.

Η πολιτικές έχουν πλέον μετατοπιστεί προς την **κοινοτική** και την **εκπαιδευτική** τους **ένταξη** και οι λύσεις που εστιάζονται στην ιατρική έχουν δώσει τη θέση τους σε πιο διαδραστικές προσεγγίσεις, αναγνωρίζοντας ότι οι άνθρωποι είναι ανάπηροι **από περιβαλλοντικούς παράγοντες καθώς και από το σώμα τους.**

World Report on Disability, 2011 (World Health Organization)

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Έλεγχος δεδομένων:

- ✓ Η αναπηρία επηρεάζει δυσανάλογα τους ευάλωτους πληθυσμούς, ιδίως τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους και τους φτωχούς ανθρώπους.

- ✓ Οι χώρες χαμηλού εισοδήματος έχουν υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης της αναπηρίας σε σχέση με τις χώρες υψηλού εισοδήματος.

- ✓ Τα άτομα με αναπηρία, ιδιαίτερα εκείνα στις αναπτυσσόμενες χώρες, βιώνουν χειρότερη υγεία από τα άτομα χωρίς αναπηρία, υψηλότερα ποσοστά φτώχειας, χαμηλότερα ποσοστά εκπαιδευτικής συμμετοχής και απασχόλησης, αυξημένη εξάρτηση και περιορισμένη συμμετοχή και υψηλότερα ποσοστά βίας και κακοποίησης από τα άτομα χωρίς αναπηρία.

World Health Assembly, 66, 2013

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Χαρακτηριστικά

Τα χαρακτηριστικά των ατόμων με αναπηρία μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από άτομο σε άτομο, καθώς κάθε άτομο είναι μοναδικό.

Ωστόσο, ορισμένα **γενικά χαρακτηριστικά** μπορεί να σχετίζονται με διαφορετικούς τύπους αναπηριών.

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι τα άτομα με αναπηρίες είναι ολοκληρωμένα άτομα με ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων, ταλέντων και προσωπικοτήτων.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Ακολουθούν ορισμένα χαρακτηριστικά που μπορούν να παρατηρηθούν:

Προσαρμογή: Πολλά άτομα με αναπηρίες *αναπτύσσουν αξιοσημείωτες δεξιότητες προσαρμογής* για να ξεπερνούν τα εμπόδια και να εκτελούν καθημερινές εργασίες με μοναδικούς τρόπους.

Ανεξαρτησία: Πολλοί εκτιμούν την ανεξαρτησία και αναζητούν τρόπους να ζήσουν όσο το δυνατόν πιο αυτόνομα.

Ανθεκτικότητα: Αντιμετωπίζοντας σημαντικές προκλήσεις, πολλά άτομα με αναπηρίες αναπτύσσουν ανθεκτικότητα και συναισθηματική δύναμη.

Διαφορετικότητα: Τα άτομα με αναπηρία είναι διαφορετικά όσον αφορά στην φυλή, το φύλο, την ηλικία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τον πολιτισμό, την θρησκεία και άλλες πτυχές. Δεν υπάρχει μια "ενιαία εμπειρία" της αναπηρίας, αφού είναι μια πολυδιάστατη και προσωπική εμπειρία για το κάθε άτομο.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Συγκεκριμένες Ανάγκες: Ορισμένα άτομα μπορεί να έχουν συγκεκριμένες ανάγκες που σχετίζονται με την αναπηρία τους, *όπως τεχνική υποστήριξη, βοήθεια σε καθημερινές εργασίες ή προσαρμογές στο χώρο εργασίας ή την εκπαίδευση.*

Θετικές συνεισφορές: Τα άτομα με αναπηρία συνεισφέρουν θετικά στις κοινότητές τους και στην κοινωνία μέσω της εργασίας, της τέχνης, του εθελοντισμού και άλλων μορφών.

Κοινωνική Ένταξη: Πολλοί εκτιμούν την κοινωνική ένταξη και την ευκαιρία να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία με ίσους όρους με τους άλλους.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Δικαιώματα

Τα άτομα με αναπηρία έχουν **θεμελιώδη δικαιώματα** διεθνώς αναγνωρισμένα για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών, μη διάκρισης και πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία. Διάφορα έγγραφα και συνθήκες θεμελιώνουν αυτά τα δικαιώματα. Μερικά από τα βασικά περιλαμβάνουν:

- **Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD):**

https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-persons-disabilities

Η CRPD, που εγκρίθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη το 2006, είναι η πιο ολοκληρωμένη διεθνής συνθήκη για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Αφορά τομείς όπως η προσβασιμότητα, η εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, η απασχόληση, η υγεία, η πολιτική συμμετοχή και η ισότητα ενώπιον του νόμου.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

- **Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα:**

https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights

Εγκεκριμένη από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών το 1948, η Διακήρυξη θεσπίζει θεμελιώδεις αρχές ισότητας και μη διάκρισης που ισχύουν για όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες.

- **Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού:**

https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child

Αν και δεν επικεντρώνεται ειδικά στα άτομα με αναπηρία, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης των δικαιωμάτων των παιδιών με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους στην υγεία, την εκπαίδευση και τη συμμετοχή.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

➢ **Διεθνής Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων:**

https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-elimination-all-forms-racial

Αυτή η σύμβαση αντιμετωπίζει τις φυλετικές διακρίσεις, διασφαλίζοντας ίσα δικαιώματα για όλα τα άτομα, ανεξαρτήτως φυλής, εθνικής καταγωγής ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της αναπηρίας.

Εθνικοί και Περιφερειακοί Νόμοι:

Πολλές χώρες έχουν συγκεκριμένους νόμους που αφορούν στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Αυτοί οι νόμοι ενδέχεται να καλύπτουν ζητήματα όπως η προσβασιμότητα, οι διακρίσεις, η απασχόληση και οι κοινωνικές παροχές.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Γνωστικές Αναπηρίες

Οι γνωστικές αναπηρίες αναφέρονται σε καταστάσεις που επηρεάζουν τις **νοητικές και γνωστικές λειτουργίες του εγκεφάλου.**

Αυτές οι καταστάσεις μπορούν να **επηρεάσουν την σκέψη, την μνήμη, την μάθηση, την λογική, την προσοχή και άλλες γνωστικές ικανότητες.**

Οι γνωστικές αναπηρίες μπορεί να ποικίλλουν σημαντικά ως προς τη σοβαρότητα και τον αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Ορισμένες Γνωστικές Αναπηρίες περιλαμβάνουν:

Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ): Χαρακτηρίζεται από δυσκολίες στην προσοχή, υπερκινητικότητα και παρορμητικότητα.

Διαταραχές του Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ): Καταστάσεις που επηρεάζουν την κοινωνική, επικοινωνιακή και διαδραστική ανάπτυξη και συμπεριφορά.

Δυσλεξία: Ειδική δυσκολία στην ανάγνωση, την κατανόηση ή/και την ορθογραφία, παρά την επαρκή ευφυΐα και τις ευκαιρίες μάθησης.

Διανοητική Αναπηρία: Χαρακτηρίζεται από σημαντικούς περιορισμούς στις πνευματικές ικανότητες και στην προσαρμοστική λειτουργία.

Μαθησιακές Διαταραχές: Περιλαμβάνει μια ποικιλία συνθηκών που επηρεάζουν την απόκτηση και χρήση ακαδημαϊκών δεξιοτήτων, όπως η ανάγνωση, η γραφή και τα μαθηματικά.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Γενικευμένες Αναπτυξιακές Διαταραχές: Επηρεάζουν πολλούς τομείς ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των γνωστικών, γλωσσικών, κινητικών και κοινωνικο-συναισθηματικών τομέων.

Αποκτηθέντες Εγκεφαλικοί Τραυματισμοί: Εγκεφαλικές βλάβες που προκύπτουν από τραυματισμούς ή ιατρικές καταστάσεις που μπορεί να επηρεάσουν διάφορες γνωστικές λειτουργίες.

Άνοια: Μια ομάδα καταστάσεων που χαρακτηρίζονται από προοδευτική γνωστική έκπτωση, που επηρεάζουν την μνήμη, την σκέψη και την ικανότητα εκτέλεσης καθημερινών δραστηριοτήτων.

! Ο σεβασμός, η κατανόηση και η κατάλληλη υποστήριξη είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της ένταξης και την βελτίωση της ποιότητας ζωής για τα άτομα με γνωστικές αναπηρίες.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Αυτισμός

Η ΔΑΦ περιγράφεται συνήθως ως μια σύνθετη νευροαναπτυξιακή διαταραχή που χαρακτηρίζεται από **δυσκολίες στην κοινωνική αλληλεπίδραση και επικοινωνία, επαναλαμβανόμενα και περιορισμένα μοτίβα συμπεριφοράς και ενδιαφέροντα, αισθητηριακές ανωμαλίες και ποικίλα επίπεδα νοητικής αναπηρίας.**

(American Psychiatric Association, 2013; Lord et al., 2020).

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Αυτές οι δυσκολίες επηρεάζουν την **αντίληψη και την κατανόηση των σκέψεων, των προθέσεων και των συναισθημάτων των άλλων.**

Άλλοι συνήθεις τομείς δυσκολίας περιλαμβάνουν: **εκτελεστική λειτουργία** (που επηρεάζει τις ικανότητες προγραμματισμού), **ευελιξία και οργανωτικές δεξιότητες**.

Τα διαγνωστικά κριτήρια του DSM5 για τον αυτισμό υπογραμμίζουν επίσης την **αισθητηριακή επεξεργασία** ως βασικό τομέα δυσκολίας, που επηρεάζει την οπτική, την ακουστική, την απτική αντίληψη και την πολυαισθητηριακή ολοκλήρωση.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

ΔΑΦ - Αισθητηριακές Δυσκολίες

Η επεξεργασία των καθημερινών **αισθητηριακών πληροφοριών** μπορεί να είναι **δύσκολη** για τα άτομα με αυτισμό. Οποιαδήποτε από τις αισθήσεις τους μπορεί να είναι υπερευαίσθητη ή υποευαίσθητη ή και τα δύο, σε (διαφορετικές ώρες).

Αυτές οι αισθητηριακές διαφορές μπορούν να **επηρεάσουν** το πώς αισθάνονται και ενεργούν οι άνθρωποι με αυτισμό και να έχουν βαθιά επίδραση στη ζωή ενός ατόμου. Ένα άτομο που δυσκολεύεται να επεξεργαστεί τις καθημερινές αισθητηριακές πληροφορίες **μπορεί να βιώσει αισθητηριακή υπερφόρτωση ή υπερφόρτωση πληροφοριών. Οι πάρα πολλές πληροφορίες μπορεί να προκαλέσουν στρες, άγχος και πιθανώς σωματικό πόνο**, που μπορεί να μεταφραστεί σε συμπεριφορές όπως **απόσυρση, αγωνία ή κατάρρευση**.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Στρατηγικές και Προσαρμογές που Μπορεί να Υιοθετήσει η Εταιρεία σας για να Αποτρέψει την Αισθητηριακή Υπερφόρτωση:

- Ελαχιστοποιήστε την περιττή ακαταστασία
- Προσέξτε τους δυνατούς και αποσπαστικούς θορύβους, όπως το ραδιόφωνο που παίζει ή το ρολόι που χτυπάει.
- Εξετάστε το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσετε ρυθμιζόμενα φώτα ή φυσικό φωτισμό και εξετάστε τον αντίκτυπο των μυρωδιών.
- Επιτρέψτε στα άτομα να εργαστούν όπου είναι καλύτερο για αυτούς.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

ΔΑΦ - Δυσκολίες Κοινωνικής Επικοινωνίας

Τα άτομα με αυτισμό έχουν **δυσκολίες** στην **ερμηνεία** τόσο της λεκτικής όσο και της μη λεκτικής γλώσσας, όπως οι **χειρονομίες ή ο τόνος της φωνής**.

Μερικοί άνθρωποι με αυτισμό **δεν μπορούν να μιλήσουν ή έχουν περιορισμένη ομιλία**, επικοινωνούν μέσω σύντομων προτάσεων ή μέσω μιας πολύ απλής συνομιλίας, βρίσκοντας προβλήματα στη λειτουργική χρήση της προφορικής γλώσσας.

Μερικοί έχουν πολύ καλές γλωσσικές δεξιότητες, αλλά δυσκολεύονται να κατανοήσουν τον σαρκασμό ή **τον τόνο της φωνής.**

(Bryson, 1996)

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Άλλες **επικοινωνιακές προκλήσεις** περιλαμβάνουν:

- Να παίρνουν τα πράγματα κυριολεκτικά και να μην κατανοούν αφηρημένες έννοιες
- Να χρειάζονται επιπλέον χρόνο για να επεξεργαστούν πληροφορίες ή να απαντήσουν σε ερωτήσεις
- Να επαναλαμβάνουν αυτά που τους λένε οι άλλοι (αυτό ονομάζεται ηχολαλία), να δυσκολεύονται να «διαβάσουν»/να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα και τις εκφράσεις των άλλων ανθρώπων
- Να δυσκολεύονται να εκφράσουν/επικοινωνήσουν τα δικά τους συναισθήματα

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Στρατηγικές και Συστάσεις για τη Διευκόλυνση των Επικοινωνιακών Δυσκολιών:

- Οι ερωτήσεις σας να είναι σύντομες και επί της ουσίας.
- Αφήστε χρόνο στο άτομο να απαντήσει. Μην ξανακάνετε την ερώτηση αμέσως.
- Αντί να εστιάσετε σε ανοιχτές ερωτήσεις που σχετίζονται με συναισθήματα, όπως «πώς αισθάνεστε σήμερα», κάντε πιο συγκεκριμένες και άμεσες ερωτήσεις όπως «τι παρατηρείτε στο σώμα σας αυτή τη στιγμή;» και «τι κάνατε σήμερα πριν έρθετε εδώ;».
- Προσφέρετε επιλογές όπου είναι δυνατόν.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Στρατηγικές και Συστάσεις για τη Διευκόλυνση των Επικοινωνιακών Δυσκολιών:

Κάθε άτομο με αυτισμό είναι διαφορετικό.

Μερικοί άνθρωποι μπορεί να εκλάβουν αυτό που είπατε κυριολεκτικά, επομένως, αποφύγετε τη χρήση:

- Ειρωνείας και σαρκασμού
- Μεταφορική γλώσσα (αυτό περιλαμβάνει παρομοιώσεις, μεταφορές, ιδιωματισμούς, λογοπαίγνια κ.λπ.) όπως π.χ. «θα ρίξει καρεκλοπόδαρα σήμερα»
- Ρητορικές ερωτήσεις (κάνοντας μια ερώτηση για να επισημάνετε ένα θέμα αντί για να λάβετε μια απάντηση όπως π.χ. να πείτε «Τι ώρα είναι αυτή;» εάν κάποιος καθυστερήσει).

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Στρατηγικές και Συστάσεις για τη Διευκόλυνση των Επικοινωνιακών Δυσκολιών:

Αντί αυτού:

- Χρησιμοποιήστε απλή γλώσσα
- Μιλήστε αργά, επαναλάβετε και επαναδιατυπώστε την ερώτηση
- Χρησιμοποιήστε συγκεκριμένους όρους και ιδέες
- Προσφέρετε εκτίμηση και ενθάρρυνση
- Εάν δοθεί χρόνος και χώρος, το άτομο μπορεί να διορθώσει τη συμπεριφορά του
- Ζητήστε πληροφορίες από όσους είναι παρόντες και γνωρίζουν το άτομο με αυτισμό.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Οι ενήλικες με αυτισμό προτιμούν μερικές φορές να χρησιμοποιούν την γλώσσα «που επικεντρώνεται στην ταυτότητα» για να περιγράψουν τον εαυτό τους.

Το να χαρακτηρίζεσαι ως άτομο με αυτισμό ευνοείται γενικά από εκείνους που βλέπουν τον αυτισμό ως κεντρικό και καθοριστικό στοιχείο ταυτότητας, παρόμοιο με το φύλο ή τη φυλή. Καθώς αυτοί οι όροι μπορεί να είναι συναισθηματικοί για τα άτομα, είναι καλύτερο να ακολουθήσετε το παράδειγμα των ατόμων με τα οποία μιλάτε – χρησιμοποιώντας την ορολογία που προτιμούν και δίνοντάς τους τον έλεγχο του τρόπου με τον οποίο μιλάνε.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

Δικαιώματα Ατόμων με Αυτισμό

Είναι πολύ σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι τα άτομα με αυτισμό και οι οικογένειές τους έχουν **δικαιώματα** που πρέπει οι άλλοι να σέβονται.

Ο **Ευρωπαϊκός Χάρτης Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αυτισμό**, που υπογράφηκε το 1996 από 331 βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δηλώνει ότι τα **άτομα με αυτισμό πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα με αυτά που απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες της ΕΕ**, όπου αυτό είναι σκόπιμο και προς το βέλτιστο συμφέρον των ατόμων με αυτισμό και ότι αυτά τα **δικαιώματα πρέπει να ενισχυθούν και να επιβληθούν με την κατάλληλη νομοθεσία σε κάθε κράτος μέλος.**

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

- ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ των ατόμων με αυτισμό να έχουν πρόσβαση σε συμβουλευτική και φροντίδα κατάλληλη για την υγεία τους (ψυχική και σωματική) και την πνευματική τους ζωή.
  Αυτό περιλαμβάνει την πρόσβαση σε ποιοτικές θεραπείες και φάρμακα που χορηγούνται μόνο προς το συμφέρον τους και όλα τα απαραίτητα προστατευτικά μέτρα.
- ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ των ατόμων με αυτισμό να μην υπόκεινται στον φόβο και την απειλή της ψυχαναγκαστικής νοσηλείας σε ψυχιατρεία ή άλλα ιδρύματα που περιορίζουν την ελευθερία τους.
- ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ των ατόμων με αυτισμό να μην υποβάλλονται σε κακοποιητική σωματική μεταχείριση ή παραμέληση φροντίδας.

Funded by the European Union

04 Κατανόηση των Αναπηριών

- Το ΔΙΚΑΙΩΜΑ των ατόμων με αυτισμό να μην υποβάλλονται σε κακοποιητική ή ακατάλληλη χρήση της φαρμακολογίας.
- ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ των ατόμων με αυτισμό (ή των εκπροσώπων τους) να έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που περιέχονται στις προσωπικές, ιατρικές, ψυχολογικές, ψυχιατρικές και εκπαιδευτικές εκθέσεις τους.

(European Charter of Rights for Persons with Autism - Autism-Europe Congress (Hague, May 10, 1992)

Funded by the European Union

05 Πηγές

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (5th ed.). American Psychiatric Publishing

Autisme Europe . (n.d.). CHARTER FOR PERSONS WITH AUTISM. https://www.autismeurope.org/wp-content/uploads/2017/08/charter-for-persons-with-autism-1.pdf

Bryson SE. Brief report: epidemiology of autism. J Autism Dev Disord. 1996 Apr;26(2):165-7. doi: 10.1007/BF02172005. PMID: 8744478.

European Commision. (2024, February). *Persons with Disabilities.* Directorate General for Employment, Social Affairs and Inclusion, European Comission. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=11374

Lord, C, Brugha, T. S., Charman, T., Cusack, J., Dumas, G., Frazier, T., Jones, E. J. H., Jones, R. M., Pickles, A., State, M. W., Taylor, J. L., & Veenstra-VanderWeele, J. (2020). Autism spectrum disorder. *Nature Reviews. Disease Primers*, *6*(1), 5. https://doi.org/10.1038/s41572-019-0138-4

Standard rules on the equalization of opportunities of persons with disabilities, New York, United Nations, 2003

World Health Assembly, 66. (2013). Disability. https://iris.who.int/handle/10665/150160.

World Health Organization & The World Bank, World Report on Disability, Geneva: World Health Organization, 2011, available at: https://www.who.int/publications/i/item/world-report-on-disability

Funded by the European Union

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

Επικοινωνήστε μαζί μας μέσω:

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του έργου:

https://jobs4all-project.eu/

Η απασχόληση πρέπει να είναι προσβάσιμη και διαθέσιμη σε όλους.

Funded by the European Union